

Od redaktora tomu

Przed Państwem drugi tom „Rocznika Medioznawczego”, włączający się w obchody jubileuszu 150-lecia Polskiej Akademii Umiejętności. Tom otwiera wspomnienie o Profesor Snejżanie Venovskiej-Antevskiej autorstwa przewodniczącego Komisji Medioznawczej Macieja Kawki, który w imieniu Komisji i Akademii żegna wieloletnią Członkinię, wybitną uczoną i wspaniałego człowieka.

Dział Artykuły przynosi pięć studiów naukowych, reprezentujących różne problemy i metodologie badawcze. Znakomicie odzwierciedla to bardzo szerokie spektrum tematyczne nauk o komunikacji społecznej i mediach, jak też zainteresowań badaczy i badaczek skupionych w i wokół Komisji Medioznawczej PAU.

Wojciech Kajtoch prezentuje w swoim artykule podstawowe założenia leksykalnej ilościowej analizy zawartości prasy, a następnie na licznych przykładach ukazuje jej działanie i uzyskiwane efekty. Krzysztof Kaszewski przedstawia, jak można badać medialne obrazowanie rzeczywistości za pomocą narzędzi związanych z badaniami językowego obrazu świata – przy użyciu koncepcji profilowania pojęć zbadano, jak z upływem lat (nie) zmieniło się samoobrazowanie Programu III Polskiego Radia. Artykuł Magdaleny Ślawnickiej dotyczy celów i metod badania świadomości gatunkowej, którą badaczka ukazuje w dwóch perspektywach: normatywnej i komunikacyjno-dyskursywnej. Zaprezentowany model może służyć w praktyce do analizowania kompetencji nadawczych autorów tekstów. Studium Magdaleny Trysińskiej sytuuje się na pograniczu nauk o mediach, pedagogiki, językoznawstwa, kulturoznawstwa i socjologii. Autorka ukazuje prace pisemne uczniów szkół ponadgimnazjalnych jako narzędzie pozwalające diagnozować kapitał społeczny i kompetencje medialne młodzieży: bada, jakie teksty medialne uczniowie przywołują w swoich rozprawkach i w jaki sposób to robią. Ostatnia w tomie praca, autorstwa Jacka Wasilewskiego i Mateusza Paterę, to analiza typów narracji i schematów w narracjach (podstawowe elementy: bohater, cel, antagonist, wsparcie, beneficjent). Przedmiotem analiz stały się narracje w polskiej publicystyce prasowej roku 2014, dotyczące ówczesnych wydarzeń na Krymie i jego aneksji.

W niniejszym tomie „Rocznika” debiutują ponadto działy: recenzyjny i sprawozdawczy. Pierwszą w historii naszego periodyku recenzję przygotował Artur Piskorz, a dotyczy ona wydanej w 2022 r. pracy Olgi Wesołowskiej poświęconej twórczości Ruth Beckermann, mało znanej w Polsce austriackiej dokumentalistki. Z kolei działalność Sprawozdań inauguruje Magdalena Pataj, omawiając kolejną konferencję z szacownego lubelskiego cyklu Współczesne Media, poświęconą w 2022 r. dziennikarstwu jakościowemu.

Z życzeniami owocnej i przyjemnej lektury

Krzysztof Kaszewski

Maciej Kawka

Komisja Medioznawcza Polskiej Akademii Umiejętności

ORCID: 0000-0001-7875-4767

Wspomnienie o Profesor Sneżana Venovskiej-Antevskiej (2 VII 1959 – 24 XI 2020)

24 listopada 2020 roku odeszła prof. dr Sneżana Venovska-Antevska, Członkini Komisji Medioznawczej PAU, Komisji Środkowoeuropejskiej PAU oraz Rady Naukowej „Rocznika Medioznawczego PAU”, nasza Droga Koleżanka, wybitna uczona i wspaniały człowiek. Zawsze darzyła wielką sympatią Polskę, a Polacy byli bliscy Jej sercu.

Sneżana Venovska-Antevska była profesorem zwyczajnym w Instytucie Języka Macedońskiego im. K.P. Misirkova w Skopje (Republika Północnej Macedonii). Autorka ponad 200 publikacji naukowych. W swojej bogatej pracy naukowej była promotorem kilku krajowych i międzynarodowych projektów badawczych. Od wielu lat współpracowała z Polską Akademią Umiejętności i Uniwersytetem Jagiellońskim, brała udział w wielu konferencjach naukowych oraz publikowała w wydawnictwach PAU i UJ. Współorganizowała XIV Międzynarodowy Kongres Słowistów w Ochrydzie w roku 2008.

Prof. Sneżana Venovska-Antevska pozostawiła trwale i niezatarte ślady nie tylko w nauce o języku macedońskim, sławistyce i medioznawstwie, ale przede wszystkim w sercach tych, którzy mieli zaszczyt być Jej współpracownikami i przyjaciółmi.